

De poca cosa serviria perseguir per mitjà de lleis i decrets el caciquisme, si en la consciència ciutadana no hi hagués el ferm propòsit de no fer-lo possible

L'OPINIÓ

Any V - Número 422 • BARCELONA • Diumenge, 9 d'octubre de 1932
Preu: 10 cèntims

ELS DEURES DEL MOMENT

L'obtenció de l'Estatut ha encomanat a molts ciutadans un desfici permanent en vigilar i controlar els actes dels governants catalans. Són els que preveuen males enormes i fan profecies negríssimes, i cada moment i cada lloc els són bons per a rosegars prestígit, o per a preveure fallides i decepcions.

Si la crítica en general és profitosa, per a acceptar-la, cal demanar que en la persona que l'exerceix hi concorri un seguit de circumstàncies d'ordre moral, que són les úniques que poden atorgar autoritat a la crítica. Si aquest no es dona, la crítica és perniciosa i destructiva. Bé és veritat que en la majoria dels casos, les armes de la mala fe es giren contra aquells que les esgrimeixen. A la llarga, la crítica insolent, no deixa cap rastre.

A tots aquells preocupats per l'exacte compliment dels deures per part dels capdavanters, cal preguntar-los de bones a primeres si ells ja es captenen dels seus. Mai no podem reclamar esforços ni sacrificis a ningú, si nosaltres no som capaços de fer-ne. I la condició de responsabilitat que es dona en els homes que ocupen els llocs alts, no eximeix el simple ciutadà de seguir una línia recta i neta. Un país modèlic serà aquell en el qual el sentit de l'exacte compliment del deure inspire tant l'actuació de la magistratura primera com la del més modest dels obrers. Es aquest el camí de perfecció patriòtica.

Quins són els deures dels catalans en la implantació del règim autònom? Gairebé tots poden reduir-se al d'una gran exigència vers nosaltres mateixos, per tal de col·laborar en l'obra d'organització nacional. No cal enumerar els diversos aspectes de l'exigència, que cal portar-la en tots els oràries de l'actuació ciutadana. El fet de l'autonomia ha d'ésser sempre present en totes les iniciatives, que d'ara en endavant puguin sorgir en el camp social. Després, ha de modificar moltes coses establertes, en la direcció d'una catalanització gairebé absoluta.

No cal dir que la mesura més apremiant és la d'establir l'imperi del nostre idioma. A part la tasca de transformació de les ensenyances del comerç privat, cal emprendre la de catalanització de moltes corporacions i entitats de caràcter oficial, les quals sembla que no s'hagin donat dels drets que la llengua catalana té reconeguts en la Constitució de la República i en el nostre Estatut.

Algunes entitats han pres ja acordats en aquest sentit. Però en resten moltes que continuen produint-se segons els costums més provincians. Cal que totes aquelles persones que fan vida corporativa i que senten la transformació ciutadana, s'apressin a donar la batalla en el si de les assemblees i de les juntes, per tal d'estalviar-nos la tristesa de contemplar, encara, documents redactats en castellà i actituds acordades a l'idioma dels documents.

No són pas aquests detalls ínfims, sinó plens d'una significació especial. Perquè aquesta obra és un dels camps oberts a l'esforç de tothom, tothom pot aportar-hi el seu esforç.

Aquest és un dels deures inexcusables del moment. Si hom no compleix amb aquest i d'altres tant urgents, poc pot demanar a ningú rectitud de conducta i fermesa d'ideals.

AVIS ALS QUE DESITGEN CATALANITZAR L'EVASIO DEL GENERAL BARRERA

La catalanització dels rètols de les botigues i de tota mena d'establiments, guanya terreny cada dia, però són visibles en molts errades de lèxic i de caràcter ortogràfic que caldria evitar, tant per estalviar confusions al públic com per a donar el to de la cultura del nostre poble.

A aquest objecte la Generalitat ofereix els serveis de la seva escola postal que funciona amb el títol d'Extensió d'Ensenyament Tècnic, un dels ensenyaments de la qual és la Gramàtica Catalana. S'ofereix, especialment, als pintors de rètols per a corregir gratuïtament els que els siguin encarregats, i a respondre per telèfon les consultes urgents del mateix caràcter que hom li vulgui fer.

Aquest oferiment és extensiu als propietaris de tota mena d'establiments que desitgin posar cartells o llegendes de qualsevol mena a la vista del públic.

Les oficines d'Extensió d'Ensenyament Tècnic funcionen tots els matins, de nou a una, i estan instal·lades al carrer d'Urgell, 187. Telèfon 30400.

EL JUTGE DEL POBLE TENIA UN ESCORXADOR CLANDESTI

Còrdova, 8. — Al poble de Peñarroya s'ha descobert un escorxador clandestí propietat del jutge municipal.

El governador ordenà que es prohibís l'entrada de bestiar a l'escorxador. L'esmentat jutge ordenà la detenció dels guàrdies que s'havien col·locat a la porta per tal d'impedir que entrés el bestiar, aconseguint que aquest entrés a l'escorxador.

El governador assabentat del que succeïa, h'adecorat la detenció de l'esmentat jutge.

LES PROXIMES ELECCIONS DE DIPUTATS A LA GENERALITAT

EL CONSELL DECIDEIX AHIR QUE SIGUIN CONVOCADES PER ALS DIES 13 ó 20 DE NOVEMBRE

Al despatx particular del senyor Macià, i amb assistència de tots els consellers, es reuní, ahir al vestre, el Govern de la Generalitat.

Els reunits no donaren compte dels assumptes tractats, però, segons les nostres referències, que creiem certes, són que—ultra prendre coneixement el Consell de la designació del senyor Pere Caballé per a la Comissaria de la Generalitat a Tarragona—els reunits tractaren ampliament de les properes eleccions, i decidiren que siguin convocades el 13 o el 20 de novembre pròxim.

«EL DEBATE» NO HA APROFITAT LA LLIÇO

Madrid, 8. — Aquest matí ha reapres la seva publicació "El Debate".

En un llarg editorial fixa la seva actitud el col·lega.

Deixa per més endavant parlar de la suspensió de què ha estat objecte i condemna enèrgicament el complot d'agost.

Creu que la revolució és il·lícita en el terreny moral, i a més és molt difícil lluitar amb armes materials contra els poderosos Estats moderns.

Afirma que desconeixia la conjura. Desconeixem el pensament i el propòsit dels conjurats. Encara que "a posteriori", és difícil donar-se compte d'això, tota vegada que Sevilla i Madrid, per als que prengueren part en els successos a què es refereix, s'observà que responien a un esperit i desig diferents.

Més el que ara es pot deduir de tot això, obliga a pensar que la contrarevolució hagués col·locat la vida espanyola en una situació perillosíssima.

Creu que encara triomfant, el Govern no s'ha de donar per satisfet, perquè el moviment era extens i a més d'elements monàrquics, havia entre els sublevats gent republicana.

Censura a continuació la política seguida pel Govern en matèria religiosa, en les qüestions socials, en l'aplicació de la Constitució i en la concessió de l'autonomia a Catalunya.

Tampoc està d'acord amb la repressió, tota vegada que a l'actuació de sota, continuà l'arbitrarietat de dalt.

Acaba dient que continua al mateix lloc en què es col·locà el dia 14 d'abril.

Vàrem aleshores expressar el nostre acatament al Poder, però dins de la legalitat perseverem en l'oposició irreductible a tots els actes de govern contraris als principis que creiem constitutius de la personalitat nacional espanyola, tals com religió, família cristiana i propietat cristiana també.

cies gallegues i dels d'Alacant, Granada, Càceres, Ciudad Real, Jaén, Màlaga, Múrcia i Sevilla.

Alguns amics del senyor Casares Quiroga asseguruen que contra el dit pel senyor Prieto, en el discurs que avui pronunciarà aquell a Lugo, mostrarà la seva enemiga a la incorporació del partit d'Acció Republicana ni a cap altre de caràcter nacional.

Diuen, també, que l'O. R. G. A. continuarà amb la seva existència pròpia i el caràcter del seu origen, encara que consideri convenient i fins indispensable prestar el seu ajut a la problemàtica federació d'esquerres republicanes, que ha preconitzat el president del Consell.

L'Orga, com a partit republicà gallec, tingui un origen regionalista i no perdi aquestes característiques essencials, encara que actui com a partit nacional dintre i fora del Parlament.

Els afers del món

L'HOME DE LA NEU

Ahir ens evadiem per la frivolitat dels trasbalsos encalladors de la política internacional. Avui ens n'evadirem per una cosa que tal vegada és més seriosa que els trasbalsos polítics, encara que no siguin encalladors. S'anuncia que onze exploradors britànics han decidit de prendre part en l'expedició que a primers de l'any vinent anirà a fer visita a l'Himalaia per a provar d'escalar l'Everest. Tant els britànics com els altres que volen descobrir el secret d'aquest cim ja tindran bona feina i bona necessitat de recórrer a les reserves de l'heroisme de què estigui proveïda llur ànima.

L'Himalaia, l'home de la neu, vol servir encara una part dels seus secrets, i és gairebé segur que aquests nous exploradors que volen atacar l'Everest amb aparells científics i amb llur gran delit d'enfilar-se, se n'hauran de tornar vençuts, probablement ferits, sinó són expedits directament vers el més enllà del nostre ara. Gairebé és una necessitat poètica d'atribuir una voluntat personal, hostil a l'home, al gran cim inconcendible. Però potser encara és més bell de considerar-lo, dins la seva gran activitat de tempestes nevades, com una massa inerta que la realitat ignota dreça davant el nostre delit vital de no tolerar dificultats. Aquest delit, una de les poques coses que justifiquen la continuació en la vida de la raça humana, poques vegades pren una forma tan bella com quan s'adreça a vèncer la ferrenyesa del gran cim asiàtic.

A. B.

EL SENYOR OSSORIO COMENTA L'ACTUALITAT POLITICA I SOCIAL

Madrid, 8. — "Heraldo de Madrid" publica el següent diàleg amb el senyor O'Angel Ossorio i Gallardo:

—¿Considera oportuno el momento actual para la formación del bloque de grupos de parlamentarios de izquierda que preconiza el jefe del Gobierno? —Considero oportuno este momento y todos los momentos.

La colaboración socialista útil hasta ahora y a la que España debe muchos más servicios de lo que generalmente se presume, puede cesar en cualquier momento; mejor diríamos debe cesar en cualquier momento más o menos próximo y debe cesar—el Congreso Socialista lo está poniendo de relieve—porque una colaboración sistemática y prolongada del socialismo con los partidos burgueses esfuma las características del socialismo, reclama un enorme sacrificio a costa de las doctrinas del partido por las dificultades que en la práctica surgen y que constituyen una pugna con las ideas, y produce el quebrantamiento que ha de ser previsto y evitado por respeto a esta misma masa tan disciplinada, tan homogénea y de tan fuerte sentido político.

No soy, yo, de los que fija el plazo para que termine la colaboración, primero, por que la autoridad política no puede vivir con los días contados, y después porque estos sucesos son meramente circunstanciales y ajenos a los cálculos previos.

Lo que afirmo, es que para el momento en que ocurra importa a España el contar con una federación parlamentaria de grupos de izquierda.

—¿Qué fuerzas cree usted que lo integrarán?

—Lógicamente todas aquellas que no tienen diferencias ideológicas entre sí.

En este caso se encuentran Acción Republicana, Radicales, Radicales-Socialistas, Izquierda Catalana, Federación Gallega y algunos diputados sueltos.

Si vemos sus programas no advertiremos entre ellos diferencias substanciales.

El preocuparse de cuestiones personales sería cosa mezquina e impropia de los días trascendentales que España está viviendo.

—¿Programa y misión a cumplir?

—Naturalmente, eso corresponde determinar a los confederados, más es bien sencillo adivinar que ese programa consistirá en realizar una política francamente de izquierda con arreglo a la tradición republicana, pero sin implantación de medidas de tipo socialista.

—¿Y las derechas ante el bloque de izquierdas...?

—Yo sólo puedo hablar de mí, y para que no parezca que improviso una respuesta adecuada a las circunstancias, leeré algo que recientemente publiqué.

Si España ha de hacer frente a la temida e inminente revolución social, necesita dos cosas: un grande y leal respeto a los partidos obreros aun a los más extremistas que buscan el bienestar según lo conciben y una

fuerte doctrina que contradiga las de estas organizaciones y el propósito de dar a la misma la mayor propaganda y llegar incluso a la acción de gobierno.

Frente a la interpretación materialista de la historia la concepción espiritualista de la vida con un fuerte sentido del poder provincial y de la inmortalidad de alma; frente al capitalismo con la concepción actual del principio de propiedad que constituye un gran fondo de egoismos la idea de que la propiedad no es más que una función social repleta de sacrificios; frente a la lucha de clases la legislación necesaria para que de una manera gradual pase el capital productor a manos de los trabajadores; frente a la dictadura del proletariado la aplicación más amplia del liberalismo político del siglo XIX; frente al control obrero la desconfianza y la prevención, la participación de los obreros en el Gobierno y en los beneficios de la producción.

Si se tienen en cuenta estas consideraciones y se busca la colaboración y se recompensa en debida forma a los que trabajan tanto en carácter de directivos, gestores, productores, intelectuales, burócratas i manuales, habremos ya adelantado mucho camino.

MOTI DE DONES

Terol, 8. — Al poble de Fuentesclaras les dones, instigades pels cacics de la població que s'aixopluguen al Centre Radical, s'han manifestat tumultuosament i han demanat la suspensió del repartiment fet per l'Ajuntament per a la construcció d'un grup escolar. L'alcalde en veure la multitud s'ha dirigit a l'Ajuntament, ordenà que es tanquessin les portes i posà en aquestes agutzils per tal d'impedir que no entrassin els revoltosos.

Les dones han tirat a terra les portes, voltant els agutzils i desarmant-los.

Després han pujat al Saló de Sessions i han fet mal bé els mobles i força documentació.

L'alcalde, amb el bastó de comandament a la mà, ha procurat tranquil·litzar-les.

Les dones li han arrabassat el bastó i han intentar llançar l'alcalde pel balcó.

Han estat agredits el metge i la seva dona, que es trobaven a l'Ajuntament.

La dona del metge ha pogut fugir, però ha tornat a la poca estona amb armes que ha llurat al seu marit i a l'alcalde, però les dones les hi han tret.

Les forces de la guàrdia civil han aconseguit restablir l'ordre aparentment.

El governador ha ordenat la concentració de la guàrdia civil.